

Keskustan Parkanon valtuustoryhmän valtuustoaloite, luontopainotteisen varhaiskasvatusryhmän perustamiseksi

Kaupunginhallitus 05.12.2023 § 316

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 66 § / 13.11.2023 annettiin seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

” Koska varhaiskasvatuksen tilakysymykset kaipaavat monipuolisia ratkaisuja nopealla aikataululla, ehdotamme, että otamme oppia Helsingiläisestä Hopealaakso-päiväkodista ja Parkanon metsäeskarista. Näissä toimipisteissä lapset viettävät merkittävän osan päivästään ulkona, mikä on osoittautunut myönteiseksi sekä fyysisen terveyden että mielenterveyden kannalta.

Huomioimme erityisesti Hopealaakso-päiväkodin käytännöt, kuten ulkona syömisen ja päiväunet teltassa. Tutkimusten mukaan luonnossa oleilu edistää lasten ympäristötietoista käyttäytymistä ja tukee fyysistä terveyttä. Metsien monimuotoisuus tarjoaa kontakteja hyödyllisiin mikrobeihin, mikä vahvistaa lasten immuunijärjestelmää.

Parkanon metsäeskarin positiiviset vaikutukset lasten jaksamiseen ja terveyteen ovat merkittäviä, korostaen henkilöstön roolin tärkeyttä tässä toteutuksessa.

Keskustan Parkanon valtuustoryhmä esittää, että aloitamme valmistelun ja tutkimuksen mahdollisuudesta perustaa luontopainotteinen varhaiskasvatusryhmä 4-5-vuotiaille. Tämä edistäisi lasten hyvinvointia ja ympäristötietoista kasvua. Kehotamme selvittämään henkilöstön kiinnostusta ja valmistelemaan suunnitelmaa luontopainotteisen varhaiskasvatuksen käynnistämiseksi.”

Valmistelija kaupunginsihteeri Anne Ranta

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen sivistystoimen toimialan valmisteltavaksi.
Käsittely	
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistyslautakunta 23.04.2024 § 45
819/00.01.03.01/2023

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 05.12.2023 § 316 päättänyt lähettää Keskustan Parkanon valtuustoryhmän valtuustoaloitteen luontopainotteisen varhaiskasvatusryhmän perustamisesta sivistyksen toimialan valmisteltavaksi.

Varhaiskasvatuksen henkilöstölle lähetettiin helmikuun 2024 aikana kysely, jolla kartoitettiin henkilökunnan ajatuksia luontopainotteisesta varhaiskasvatusryhmästä, ja mahdollisesta halukkuudesta toimia tällaisessa ryhmässä työntekijänä. Kysely toteutettiin anonyymisti, ja siihen vastasi viisitoista työntekijää. Alla on esitetty kooste vastauksista kartoituksen kysymyksiin.

Miten toteuttaisit toiminnan luontopainotteisessa 4-5 vuotiaiden ryhmässä?

Vastauksien mukaan kohderyhmän ikäisten lasten toiminta voitaisiin toteuttaa hyvin pitkälti samoin, kuin ulkoilmapainotteisessa esiopetusryhmässä. Selkeänä erona nähtiin päiväunien järjestäminen. 4-5 vuotiaiden joukossa nukutaan vielä päiväunet, ja niiden järjestäminen ulkona nähtiin haasteelliseksi. Ratkaisuksi ehdotettiin paluuta päiväkodille viimeistään nukkumisajaksi.

Vastauksissa mainittiin, että "luontopäiväkoti" tulisi perustaa konkreettisesti uusiin tiloihin, jotka olisivat lähellä ulkoilumaastoja, jotta bussikuljetuksia maastoon ei tarvittaisi. Mahdollisuus sisätiloissa tapahtuvaan toimintaan tulisi olla, jos säätila ei mahdollista luonnossa olemista. Ulkoilua ei olisi enempää kuin muissa ryhmissä, mutta ulkoilut toteutettaisiin luonnossa. Käenkosken maastoja tai Kuttikallion lähiympäristön luontoa ehdotettiin toimintapaikoiksi.

Toiminta sisältäisi mahdollisimman paljon ulkoilua ja erilaisia maastoja, toiminnallista oppimista, luonnossa liikkumista, tutkimista ja ihmettelyä.

Mitkä olisivat luontopainotteisen ryhmän vahvuudet?

Liikunnallisten taitojen kehittyminen ja luontotuntemuksen parantuminen. Vastauksissa mainittiin, että luonnossa oleskelu vähentäisi lasten sairastelua. Lapsien myös uskotaan oppivan luonnon kunnioittamista ja arvostusta. Metsäryhmän katsotaan vahvistavan mm. lasten yhteistyötaitoja, oma-aloitteisuutta, mielikuvituksen käyttöä ja vastuun ottamista.

Onko toiminnan järjestämiseksi mielestäsi jotain estettä?

Vastauksien mukaan henkilökunnan kiinnostus luontopainotteisen ryhmän vetämiseen nähdään esteenä. Vanhempien sitoutuminen toimintaan vaatekustusten ja tarvikkeiden suhteen koettiin tärkeäksi. Vanhempien tulisi varata lapsille ulkona oleskeluun vaatteita tavallista päiväkotitoimintaa enemmän.

Lepotuokion järjestäminen ruokailun jälkeen koettiin haasteeksi. Lapsilla on pitkiäkin hoitopäiviä, joten lapsilla tulisi olla tila, jossa levätä tai nukkua päivän aikana. Ratkaisuksi ehdotettiin, että ryhmä toimisi vain osan päivää. Suojana toimiva ja lämmitettävä tila, esimerkiksi kota, mainittiin tarpeelliseksi pakkassäiden ja sateen varalle. Ruokailun järjestäminen, wc-tiloihin pääsy ja vaatteiden kuivatusmahdollisuus (myös henkilökunnalle) mainittiin vastauksena tähän kysymykseen.

Olisitko itse halukas toimimaan luontopainotteisessa ryhmässä?

Vastaajista 86,7% ei olisi halukas, ja 13,3 prosenttia olisi halukas toimimaan tällaisessa ryhmässä.

Haluan sanoa vielä

Tähän kohtaan henkilökunta vastasi, että henkilökunnan sitoutuminen toiminnan järjestämiseen ympäri vuoden säästä riippumatta on tärkeää. Lasten kiinnostus ja halu toimintaan osallistumiseen nähtiin ensiarvoiseksi, ei pelkästään heidän vanhempien.

Kaupungin tulisi järjestää kyyti retkipaikoille jos ne sijaitsevat lähimaastoa kauempana, työntekijöiden vaatetukseen pitäisi panostaa, lämmin tila tai ”tukikohta” tulisi olla, ja mahdollisuus käymälään/wc-tiloihin tulisi olla järjestetty.

Yhteenvetona

Luontopainotteisen varhaiskasvatusryhmän perustaminen ei ratkaisisi Parkanon varhaiskasvatuksen tila-asioita. Varhaiskasvatusryhmiä on useampia, joten yhden luontopainotteisen ryhmän perustaminen ei ratkaise tilatarvetta. Vaikka ryhmä toimisi pääasiassa ulkona, tarvitsisi se varatilan tai tukikohdan sisältä vaikean sään tai muiden odottamattomien tilanteiden varalle. Lisäksi luontopainotteisen ryhmän perustaminen vaatisi hankintoja, kuten tukikohdaksi soveltuvan kodan tai vastaavan rakennelman hankkimisen. Kuluvan vuoden talousarvioon ei ole varattu rahoja tällaisiin kuluihin.

Ulkoilmapainotteisen esiopetusryhmän toiminnasta voidaan ottaa mallia, ja kehittää myös kaikkien varhaiskasvatusryhmien luontopainotteisuutta. Tätä varten ei tarvitse perustaa varsinaista luontopainotteista ryhmää, ja huomioon otettaisiin yhden ryhmän sijaan koko varhaiskasvatus. Tällöin kaikilla varhaiskasvatukseen osallistuvilla on mahdollisuus hyötyä asiasta.

Yksi luontopainotteinen ryhmä voi myös aiheuttaa tilanteen, jossa ryhmään halujia on enemmän kuin siihen olisi mahdollista ottaa. Ryhmään pääsyn kriteerien luominen voi olla haastavaa, ja pääsy tulisi toteuttaa arpomalla, jos halukkaita osallistujia olisi enemmän kuin paikkoja ryhmässä. Toisaalta, vähäinen osallistujahalukkuus voisi aiheuttaa sen, ettei ryhmää ole järkevä perustaa.

Keskustan koulun tiloihin on järjestetty viime vuonna tilat varhaiskasvatukselle Kallion päiväkodin sulkemisen vuoksi. Tiloja kutsutaan Lystinmäeksi. Ramboll oy on suorittanut tiloihin kosteus- ja sisäilmatekniset kuntotutkimukset ennen niiden käyttöönottoa varhaiskasvatukseen. Yritys on myös suorittanut tutkimuksen perusteella ilmanvaihdon säätötyötä. Rakennuksen A- ja B-osaan viimeksi suoritettujen säätötyöiden jälkeen Ramboll oy:n raportissa mainitaan, että painesuhteiden kääntäminen on tarkoitettu vain väliaikaiseksi käyttöä turvaavaksi toimeksi, mutta se ei poista tarvetta peruskorjaamiselta. Kokonaisuuden kannalta olisikin tärkeää, että rakennukselle laadittaisiin joko peruskorjauksen aikataulu ja hankeohjelma, tai sen käytöstä luopumisen ajankohta päätettäisiin. Kun jäljellä oleva käyttöikä olisi tiedossa, väliaikaisten korjausten kannattavuusarviointi ja suunnittelu olisi helpompaa.

Kun kaupungissa tehdään päätöksiä varhaiskasvatuksen tila-asioiden tulevaisuudesta, luontopainotteisen toiminnan järjestäminen kannattaa ottaa siinä vaiheessa huomioon.

Valmistelija: sivistysjohtaja Ville Paldanius, p. 044 7865 501

Esittelijä	Sivistysjohtaja Ville Paldanius
Päätösehdotus	1. Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi selosteen mukaisen selvityksen valtuustoaloitteeseen luontopainotteisen varhaiskasvatusryhmän perustamiseksi. 2. Sivistyslautakunta esittää vastauksena aloitteeseen, että luontopainotteisen varhaiskasvatusryhmän perustaminen ei ratkaise varhaiskasvatuksen tilakysymyksiä. Selvityksen perusteella henkilöstön kiinnostus kyseisen toiminnan järjestämiseen ei ole kovin suuri. Luontopainotteisuutta koko varhaiskasvatuksessa kannattaa pyrkiä kehittämään. 3. Sivistyslautakunta toteaa aloitteen osaltaan loppuun käsitellyksi ja lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle tiedoksi ja todettavaksi loppuunkäsitellyksi.
Käsittely	
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.